

Endvidere rejser gruppessøgsmål mod en gruppe en række særlige spørgsmål, som i givet fald ville nødvendiggøre yderligere lovregulering i forhold til Retsplejerådets forslag, der kun omfatter gruppessøgsmål, hvor gruppen optræder på sagsøgerside.

På denne baggrund og i lyset af, at gruppessøgsmål i det hele taget er en ny procesform i dansk ret, finder Retsplejerådet det mest hensigtsmæssigt ikke at give mulighed for at anlægge et gruppessøgsmål *mod* en gruppe, men Retsplejerådet finder det rimeligt og hensigtsmæssigt at give sagsøgte i et gruppessøgsmål mulighed for at fremsætte modkrav til selvstændig dom mod gruppemedlemmerne (dvs. de personer, på hvis vegne der fremsættes krav), hvis modkravene udspringer af den samme kontrakt eller det samme forhold som kravet mod sagsøgte (konnekse modkrav).

Der er naturligvis ikke noget til hinder for, at et gruppessøgsmål efter retsplejelovens regler om sammenlægning af krav (kumulation) anlægges mod flere navngivne personer, som herefter hver især frit vælger, om de vil lade sig repræsentere individuelt under sagen, eller om de i større eller mindre grad vil forsvare sig i fællesskab, eksempelvis ved at være repræsenteret af den samme advokat.

3.3.2. Gruppessøgsmål vil ofte være mere komplicerede og mere ressourcekrævende end individuelle søgsmål. Fordelen ved gruppessøgsmål består i, at ét gruppessøgsmål i bedste fald kan erstatte et stort antal individuelle søgsmål.

På denne baggrund foreslår Retsplejerådet, at det skal være en betingelse for at anlægge et gruppessøgsmål, at gruppessøgsmål skønnes at være *den bedste måde at behandle kravene på*. Tilsvarende regler findes i andre lande, der har regler om gruppessøgsmål.

Ved vurderingen af, om gruppessøgsmål må antages at være den bedste måde at behandle kravene på, skal gruppessøgsmålet sammenlignes med realistiske alternativer i den konkrete situation. Alt efter omstændighederne kan det f.eks. være et eller flere individuelle søgsmål, herunder søgsmål, hvor kravene behandles samlet efter retsplejelovens regler om sammenlægning af krav (kumulation). Det kan også være gennemførelse af en prøvesag. Der kan også tages hensyn til, om den foreslåede grupperepræsentant, som måske har særlige forudsætninger for at bidrage til en hensigtsmæssig koordinering mv., eventuelt vil kunne medvirke på anden måde end som grupperepræsentant i et gruppessøgsmål, f.eks. som biintervenient eller som mandatar for en eller flere parter i et individuelt søgsmål.

3.3.3. Retsplejerådet finder, at der som betingelse for at anlægge et gruppessøgsmål endvidere bør stilles

krav med hensyn til mulighederne for at identificere gruppemedlemmerne (dvs. de personer, på hvis vegne der fremsættes krav) og for at underrette dem om sagen, således at de har mulighed for at tilmelde sig henholdsvis framelde sig gruppessøgsmålet.

Retsplejerådet har overvejet, om det bør være et krav, at gruppemedlemmerne skal kunne identificeres og underrettes om sagen uden uforholdsmæssige omkostninger. Dette ville indebære, at der skulle foretages en skønsmæssig vurdering dels af kravenes samlede værdi, dels af de forventede omkostninger ved at identificere og underrette gruppemedlemmerne om sagen. Viste denne vurdering et åbenbart misforhold mellem omkostningerne ved at identificere og underrette gruppemedlemmerne om sagen og kravenes samlede værdi, skulle kravene ikke kunne gennemføres under et gruppessøgsmål. Dette ville gælde, selv om det f.eks. på grund af det enkelte kravs beskedne størrelse måtte anses for lidet sandsynligt, at kravene ville blive søgt håndhævet på anden måde.

Navnlig i lyset heraf har Retsplejerådet ikke fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag for at foreslå at begrænse gruppessøgsmål til tilfælde, hvor gruppemedlemmerne kan identificeres og underrettes om sagen uden uforholdsmæssige omkostninger. Det følger imidlertid af kravet om, at gruppessøgsmål skal skønnes at være den bedste måde at behandle kravene på, jf. pkt. 3.3.2 ovenfor, at hvis et gruppessøgsmål forventes at medføre uforholdsmæssige omkostninger i forhold til kravenes samlede værdi, kan gruppessøgsmålet som altovervejende hovedregel kun antages at være den bedste måde at behandle kravene på, hvis det i den konkrete situation er den eneste måde, der realistisk set står åben. I den forbindelse må der som alternativer ikke alene tages hensyn til muligheden for, at kravene gennemføres under et individuelt søgsmål, eventuelt efter retsplejelovens almindelige regler om kumulation, eller at der gennemføres en prøvesag. Der må også tages hensyn til eventuelle muligheder for offentligretlige, herunder strafferetlige, sanktioner. Som eksempel kan nævnes Forbrugerombudsmandens mulighed for at anlægge retssag om forbud og påbud efter markedsføringslovens § 27, stk. 1, 2. pkt., jf. § 20, stk. 1.

På denne baggrund foreslår Retsplejerådet et krav om, at gruppemedlemmerne skal kunne identificeres og underrettes om sagen på en hensigtsmæssig måde. Dette indebærer, at den valgte underretning som et minimum skal antages at nå langt størsteparten af gruppens medlemmer. Det vil bero på omstændighederne i den enkelte sag, om gruppemedlemmerne må antages at kunne identificeres og underrettes på en sådan måde, at der er en høj grad af sandsynlighed for,